

Αναγνώριση περιοχής μελέτης/ Το πνεύμα του τόπου

ΒΟΛΟΣ, 8 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 2024

Μαρία Τριανταφυλλίδη, Αρχιτέκτων Μηχανικός MSc PhD
~~Τ.Μ.Χ.Π.Π.Α - Αρχιτεκτονική Σύνθεση~~

- ΟΡΙΟΘΕΤΗΣΗ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ
- ΣΥΝΤΟΜΗ ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ- ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ
- REAL TIME ΠΕΡΙΗΓΗΣΗ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

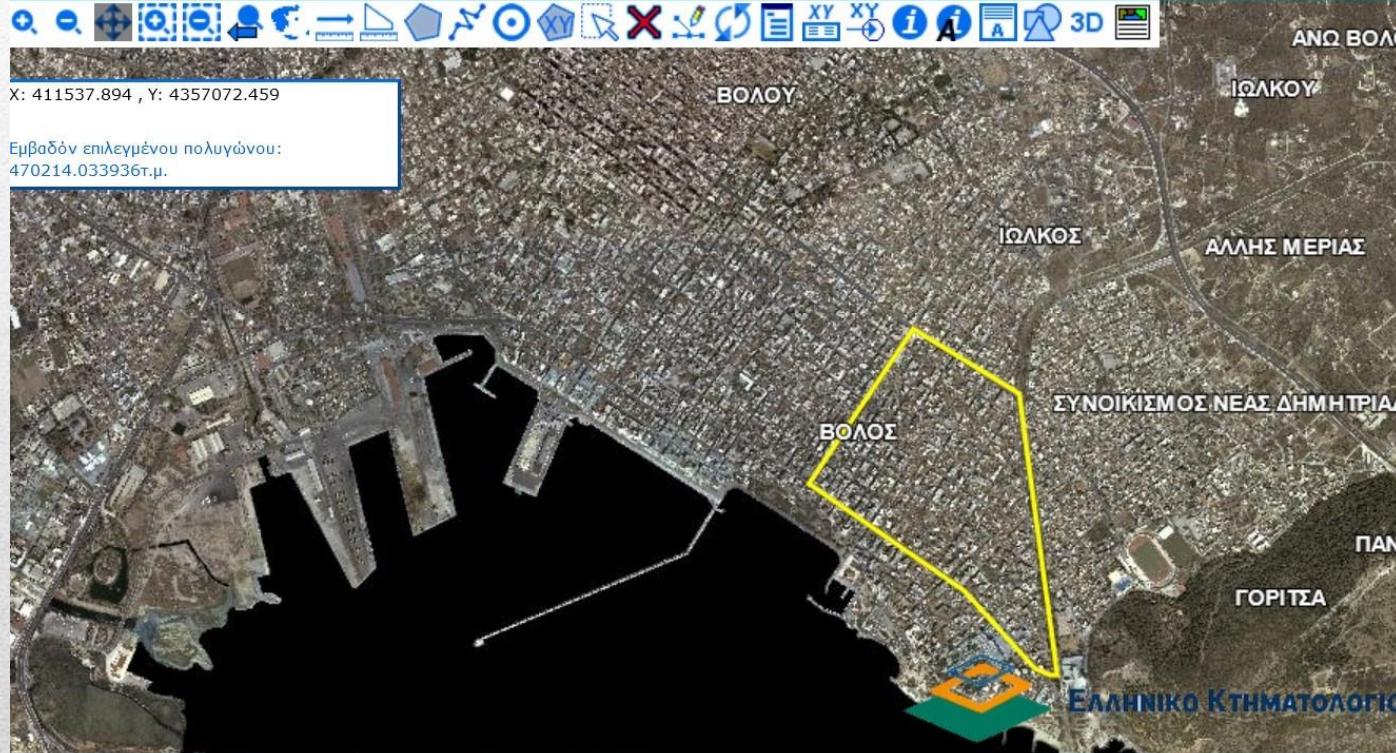
ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

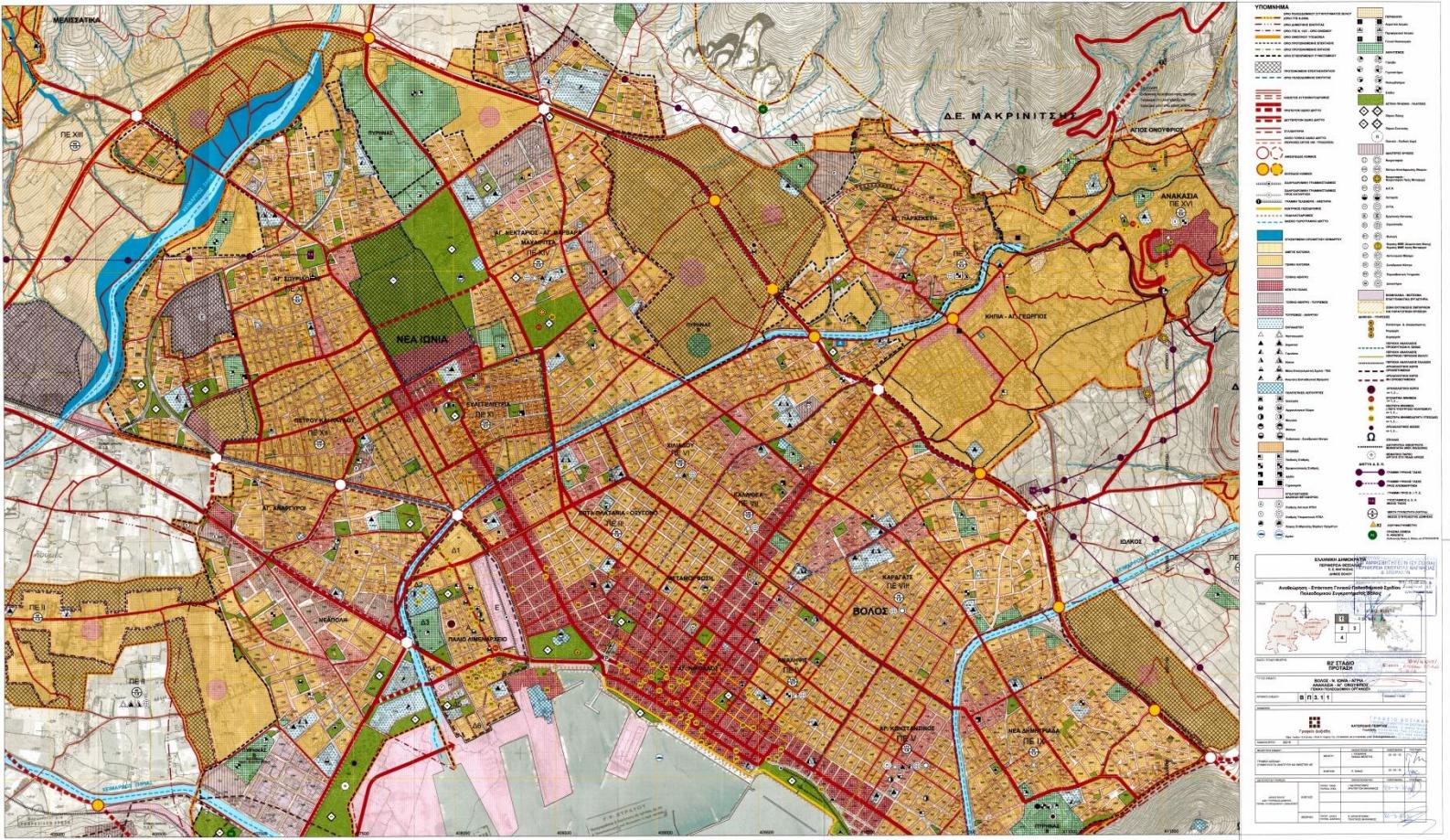
ΥΠΟΒΑΘΡΟ: 2015 - 2016(στα 50 ετών)

Σύγκριση υποβάθρων

ΚΛΙΜΑΚΑ: 20000

ΟΡΙΟΘΕΤΗΣΗ ΠΕΡΙΟΧΗΣ

ΓΠΣ ΒΟΛΟΥ

ΣΤΗΝ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΕΙΣΟΔΟ ΤΗΣ ΠΟΛΗΣ

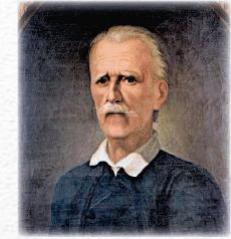
ΣΕ ΜΙΚΡΗ ΑΠΟΣΤΑΣΗ ΑΠΟ ΤΟ ΘΑΛΑΣΣΙΟ ΜΕΤΩΠΟ

ΕΛΑΦΡΩΣ ΕΠΙΚΛΙΝΕΣ ΕΔΑΦΟΣ

ΑΣΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΧΗ ΓΕΝΙΚΗΣ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ

**ΕΥΚΟΛΗ ΠΡΟΣΒΑΣΗ (ΜΜΜ, ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ,
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΟΔΟΣ)**

ΟΡΙΟΘΕΤΗΣΗ ΠΕΡΙΟΧΗΣ

- Ονοματοδοσία οδού: Χριστόφορος Περραϊβός
- Ο Χριστόφορος Περραϊβός ήταν Έλληνας στρατιωτικός, πολιτικός, αγωνιστής του εικοσιένα, δάσκαλος, σπιχουργός και συγγραφέας πολεμικών απομνημονευμάτων. Στενός συνεργάτης του Ρίγα Βελεστινλή (Φεραίου), μέλος της Φιλικής Εταιρείας από το 1817, εθναπόστολος στην κυριολεξία διατρέχει όλη την Ελλάδα. Άλλοτε τον βρίσκουμε στη Μάνη, άλλοτε στο Μωριά, αλλά και στο Σούλι, στην Πάργα όπου ο μητροπολίτης Ιερόθεος τον αποκηρύγτει από τον άμβωνα αλλά και στην Κέρκυρα το 1816 που τον συλλαμβάνουν οι Άγγλοι και τον εξορίζουν.
- Άνθρωπος της δράσης, τον βρίσκουμε δίπλα στον Αλέξανδρο Μαυροκορδάτο στη μάχη του Πέτα. Πήρε μέρος στη Β' Εθνοσυνέλευση Αστρους, το 1823. Οι παλιοί αγώνες του από τον καιρό του Ρίγα, ο ρόλος του στη Φιλική Εταιρεία, η δράση του στο Μωριά και το Σούλι τον έκαμπαν γνωστό με φήμη έξοχη σ' όλην την Ελλάδα. Οι πολέμαρχοι της Ανατολικής Ελλάδας τον κάλεσαν μ' επιμονή ν' αναλάβει το πολεμικό Υπουργείο και να διευθύνει τα πολεμικά πράγματα στον τόπο τους. Γνωρίστηκε με τον Ρίγα στη Βιέννη και έγινε οπαδός του.

ΟΝΟΜΑΤΟΔΟΣΙΑ ΟΔΟΥ

ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΧΩΡΟΥ

(χρήσεις γης: κατοικία, δημόσια κτίρια, αναψυχή, εμπόριο)

- Ισόγεια/ διώροφα κτίσματα
- Πολυκατοικίες
- Ξενοδοχεία
- Νοσοκομείο
- Καταστήματα

- **Χαμηλό ύψος κτιρίων- διατήρηση ανθρώπινης κλίμακας**
- **Παλαιού τύπου κατοικίες- αντισεισμικές (χαρακτήρας Βόλου)**
- **Παρόδιο πράσινο (φυσικό/ δομημένο περιβάλλον σε ισορροπία)**

ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΧΩΡΟΥ

(τυπολογία κατοικίας, υλικά κατασκευής, ύψη)

GENIOUS LOCI

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

ΥΠΟΒΑΘΡΟ: 2015 - 2016(στα 50 μ)

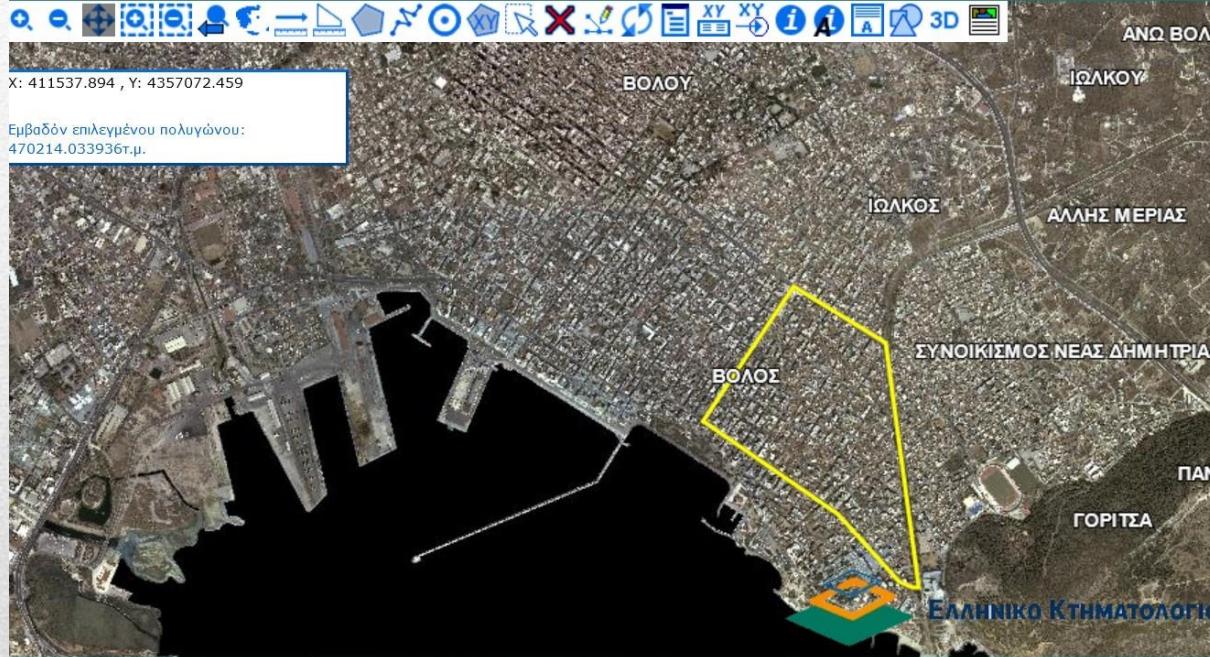
Σύγκριση υποβάθρων

ΚΛΙΜΑΚΑ: 20000

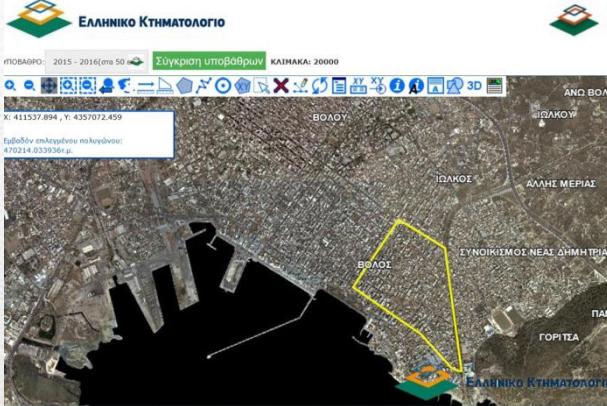

X: 411537.894 , Y: 4357072.459

Εμβαδόν επιλεγμένου πολυγώνου:
470214.033936τ.μ.

ΟΡΙΟΘΕΤΗΣΗ ΠΕΡΙΟΧΗΣ

ΣΤΗΝ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΕΙΣΟΔΟ ΤΗΣ ΠΟΛΗΣ

ΣΕ ΜΙΚΡΗ ΑΠΟΣΤΑΣΗ ΑΠΟ ΤΟ ΘΑΛΑΣΣΙΟ ΜΕΤΩΠΟ

ΕΛΑΦΡΩΣ ΕΠΙΚΛΙΝΕΣ ΕΔΑΦΟΣ

ΑΣΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΧΗ ΓΕΝΙΚΗΣ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ

ΕΥΚΟΛΗ ΠΡΟΣΒΑΣΗ (ΜΜΜ, ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΟΔΟΣ)

ΟΡΙΟΘΕΤΗΣΗ ΠΕΡΙΟΧΗΣ

Ο χώρος γίνεται «τόπος»

GENIOUS LOCI

Ο χώρος γίνεται «τόπος»

Οικειοποίηση του χώρου (ποιοτικά χαρακτηριστικά μέσω των αισθήσεων)

- Μνήμες (βιώματα)
- Θέες (οπτική αντίληψη)
- Μυρωδιές, γεύσεις (άυλος πολιτισμός του τόπου)
- Ήχοι (συνδεδεμένοι με φυσικά χαρακτηριστικά του χώρου π.χ. θάλασσα, ποτάμι, βουνό)
- Υφές (υλικά κατασκευής του χώρου)

GENIOUS LOCI

Ο χώρος γίνεται «τόπος»

- Εκφράσεις π.χ. ο τόπος μου, το χωριό μου
- Κατοχυρωμένες ονομασίες (όπως προϊόν ΠΟΠ)

GENIOUS LOCI

GENIOUS LOCI

Christian Norberg-Schulz (23 Μαΐου 1926 – 28 Μαρτίου 2000) Νορβηγός αρχιτέκτονας, συγγραφέας, εκδότης και θεωρητικός της αρχιτεκτονικής, οπαδός του μοντέρνου κινήματος, διερεύνησε την φαινομενολογία στην αρχιτεκτονική

“ Genious Loci: Towards a Phenomenology of Architecture”, 1979

Φαινομενολογία:

φιλοσοφικό κίνημα το οποίο βασίζεται στην διερεύνηση των φαινομένων, δηλαδή των πραγμάτων που γίνονται αντιληπτά ενσυνείδητα μέσω των αισθήσεων, και όχι στην ύπαρξη οποιουδήποτε πράγματος «αυτού καθ' εαυτό», ευρισκόμενου πέρα από τα όρια της ανθρώπινης συνειδητότητας

GENIOUS LOCI

Christian Norberg Schulz:

“Genious Loci: Towards a Phenomenology of Architecture”, 1979

Επιχειρεί την προσέγγιση της υπαρξιακής διάστασης μέσα από τον τόπο: Η κατοίκηση του ανθρώπου σε έναν τόπο δημιουργεί την αίσθηση ότι ανήκει κάπου και διαμορφώνει την ταυτότητά του.

«...η αρχιτεκτονική αντιπροσωπεύει ένα μέσο που προσφέρει στον άνθρωπο τη δυνατότητα να αποκτήσει ένα «υπαρξιακό έρεισμα». Επομένως, πρωταρχικός μου στόχος ήταν να διερευνήσω τις «ψυχικές» συνέπειες της αρχιτεκτονικής και όχι τόσο την πρακτική πλευρά της, μολονότι δέχομαι πως αναμφίβολα και οι δύο πλευρές είναι αλληλένδετες... (από τον πρόλογο του βιβλίου του)

GENIOUS LOCI

Αποσπάσματα από το βιβλίο του N. Schulz “Genious Loci: Towards a Phenomenology of Architecture”, 1979

...Μια από τις θεμελιώδεις ανάγκες του ανθρώπου είναι να νιώθει ότι οι καταστάσεις ζωής που βιώνει έχουν νόημα, και σκοπός της τέχνης είναι ακριβώς να δίνει νόημα, να "διαφυλάσσει" και να μεταδίδει νοήματα.

Ο άνθρωπος κατοικεί όταν μπορεί να προσανατολιστεί μέσα σ' ένα περιβάλλον και να ταυτιστεί με αυτό, ή, με απλά λόγια όταν νιώθει ότι το περιβάλλον που βιώνει έχει νόημα. Κατοίκιση, συνεπώς, σημαίνει κάτι περισσότερο από "στέγαση". Σημαίνει ότι οι χώροι που εκτυλίσσεται η ζωή είναι τόποι με την πλήρη σημασία του όρου. Τόπος είναι ένας χώρος που έχει έναν ξεχωριστό χαρακτήρα. Από τα αρχαία χρόνια το *genius loci*, αναγνωρίζεται ως η συγκεκριμένη πραγματικότητα που ο άνθρωπος αντιμετωπίζει και στην οποία πρέπει να προσαρμοστεί στην καθημερινή ζωή του...

GENIOUS LOCI

Η περιοχή μελέτης:

«Άγιος Κωνσταντίνος» Βόλου

GENIOUS LOCI

ΣΥΝΟΙΚΙΑ «ΑΓΙΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ» ΒΟΛΟΥ

- Περιοχή που κατοικείται διαρκώς- διατηρείται ζωντανή στο πέρασμα του χρόνου
- Σε μικρή απόσταση από τη θάλασσα
- Χρήσεις γης: κατοικία, εμπόριο, βιομηχανικά κτίρια

GENIOUS LOCI

ΣΥΝΟΙΚΙΑ «ΑΓΙΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ» ΒΟΛΟΥ

- Περιοχή που κατοικείται διαρκώς- διατηρείται ζωντανή στο πέρασμα του χρόνου
- Χώρος που δεν έμεινε ποτέ «ανενεργός», π.χ. κενή έκταση χωρίς χρήση ή αδόμητος χώρος)
- Κατοικίες με σχέδιο Παρασκευοπούλου/ πέτρινες (άρωμα άλλης εποχής)

GENIOUS LOCI

ΣΥΝΟΙΚΙΑ «ΑΓΙΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ» ΒΟΛΟΥ

- Επιχωμάτωση περιοχής πριν την απελευθέρωση της Θεσσαλίας (1881)- μεγιστοποίηση κέρδους από Τούρκους προ-κατόχους
- Βιομηχανική κληρονομιά

GENIOUS LOCI

...Όλοι οι τόποι έχουν χαρακτήρα και ο χαρακτήρας είναι ο βασικός τρόπος με τον οποίο μας "δίδεται" ο κόσμος. Ως ένα βαθμό, ο χαρακτήρας ενός τόπου εξαρτάται από το χρόνο: αλλάζει με τις εποχές, την ώρα της ημέρας, τις καιρικές συνθήκες, παράγοντες που, πάνω απ' όλα, προσδιορίζουν διαφορετικές συνθήκες του φωτός.

Για να αποκτήσει ένα υπαρξιακό έρεισμα, ο άνθρωπος πρέπει να είναι ικανός να *προσανατολιστεί*, πρέπει να ξέρει *που* βρίσκεται. Άλλα πρέπει επίσης να *tautιστεί* με το περιβάλλον, δηλαδή, πρέπει να ξέρει πως και ο ίδιος είναι ένας συγκεκριμένος τόπος...

N. Schulz, 1979

GENIOUS LOCI
